

DSOG *bladet*

Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Formandens klumme 3
Meddelelser fra redaktøren 4
DSOG's bestyrelse 5

Artikler og debat

Fra Historisk Arbejdsgruppe 8

Annoncering af møder & kurser

Novembermødet 2007 15
ALSO, kursus i praktisk akut fødselshjælp 17
Ultralydskursus af fostrets central nervesystem 18

DFKO

Nyt fra DFKO 20

NFOG

Visitor program 2008 21

FYGO

FYGO klumme 23
FYGO internatkursus 23
Kursus i basal urogynækologi 25
Et tilbud til alle uddannelsessøgende 25
FYGO-prisen 2008 26

2007

Oktober

Nr. 5

Årgang 28

Klumme september 2007

Et af højdepunkterne i DSOG's kalender er Hindsgavl mødet i september. Her var endnu engang flot deltagelse. Enkelte måtte sove på Byggecentrum, så vi ser frem til de planlagte ombygninger og dermed flere værelser på Hindsgavl. Udendørsaktiviteterne om eftermiddagen blev desværre generet af regn og mudder, men festen var som altid perfekt og guidelinemødet var veltilrettelagt med flotte gennemarbejdede indlæg og konstruktive diskussioner. Målet med guidelinearbejdet er ensartet, evidensbaseret behandling af gynækologiske patienter på alle afdelinger og i alle praksis i DK. Implementeringen af guidelines i de enkelte afdelingers instrukser kunne faciliteres ved at udvide guidelines med et operationelt resume. Zohreh Ketabi redegjorde for de mangelfulde indberetninger vedr. HNPCC. Kvalitetsudvikling, forskning og retningslinjer for kontrol og behandling er afhængig af disse indberetninger – det må kunne gøres bedre. Fredagens faglige program blev afsluttet af Bob Philips, Center for Evidence Based Medicine, Oxford, som vha 3 slides og flittig brug af »flip over« holdt et engageret, humoristisk og provokerende indlæg om »Evidence Based Medicine- do we need this?«

Tak til arrangører og deltagere for et godt møde.

Sundhedsstyrelsen og repræsentanterne for regionerne og DSOG er nu færdige med specialeplanen for gynækologi og obstetrik.

Overskriften for fremtidens sygehusvæsen er faglighed frem for nærhed.

Afhængig af diagnosernes hyppighed, sværhedsgrad og udviklingspotentiale er behandlingerne fordelt i 3 grupper. Hovedfunktioner, som alle afdelinger skal kunne varetage, regionsfunktioner, som varetages på et til to centre i

hver region og den højt specialiserede funktion, som varetages på to til tre centre på landsplan. For at sikre en fortsat forbedring i 5-års overlevelsen for kvinder med ovariecancer er behandlingen af denne sygdom kategoriseret som en højt specialiseret funktion.

Af hensyn til patienternes overlevelse er det vigtigt at behandlingen samles, så den kirurgiske ekspertise fortsat kan udvikles og forskning og uddannelse af yngre kolleger kan sikres. Målet er at bringe 5-årsoverlevelsen for danske kvinder med ovariecancer op på et niveau, som tåler sammenligning med de bedste internationale resultater.

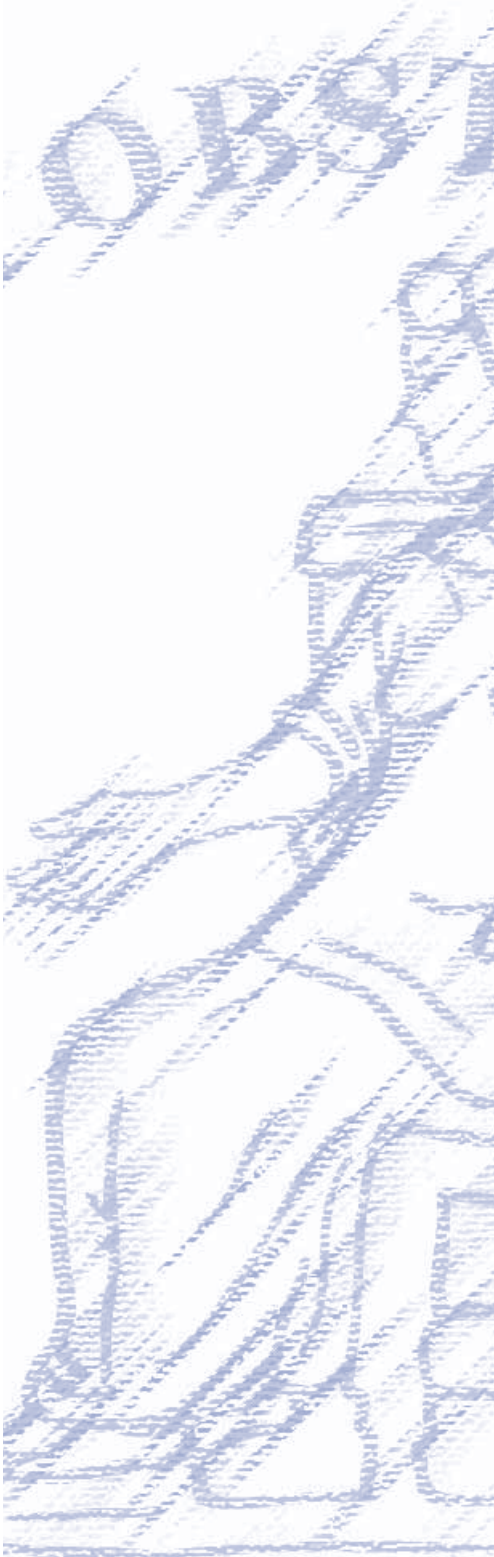
Torsdag d. 25 oktober kl. 18–20 inviterer DSOG til debattmøde i Odense om grænser for fri abort. Se opslag i dette blad og på www.DSOG.dk. Vi håber, at så mange som muligt har tid og lyst til at deltage i debatten.

På gensyn i Odense

Helle Meinertz

Formand for DSOG

Meddelelser fra redaktøren

Deadlines og udgivelsesdatoer
for medlemsbladet i 2007:

2. november/5. december 2007

Husk at bladet kun kommer 6 gange årligt,
og vær opmærksom på forholdet mellem
deadline og udgivelsesdato.

Da kalenderen findes opdateret på DSOG's
hjemmeside, bliver den ikke længere udgivet
i trykt form.

DSOG's hjemmeside: www.dsog.dk

Indlæg sendes på diskette eller via e-mail til:

Berit Mosgaard, overlæge, ph.d.
Gynækologisk-obstetriske Afdeling, G115
Herlev Hospital
Herlev Ringvej 75, 2730 Herlev
bjmosgaard@dadlnet.dk

DSOG er medlemsblad for
Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Ansvarlig redaktør i henhold til presseloven:
Berit Mosgaard

ISSN: 1602-5385

Design og grafisk produktion:
Lægeforeningens forlag

Tryk: Scanprint a/s, Viby J

DSOG's bestyrelse

Formand

Helle Meinertz, klinikleder, dr.med.
 Fertilitetsklinikken, afsnit 455,
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 Hvidovre Hospital
 Kettegård Allé 30, 2650 Hvidovre
 Telefon: 24 27 83 92
 Privat: Toldbodgade 39, 2., 1253 København K
 Telefon: 24 27 83 92
E-mail: helle.meinertz@dadlnet.dk

Næstformand

Morten Lebech, overlæge, sektionsleder
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling G
 Herlev Hospital
 Herlev Ringvej 75, 2730 Herlev
 Telefon: 44 88 36 71
 eller dectelefon 44 88 40 00 82-627
 Privat: Dalgas Boulevard 59, 1. tv.
 2000 Frederiksberg
 Telefon: 38 34 26 19/mobil: 26 36 26 20
E-mail: morten.lebech@dadlnet.dk

Organisatorisk sekretær

Berit Mosgaard, overlæge, ph.d.
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling G115
 Herlev Hospital
 Herlev Ringvej 75, 2730 Herlev
 Telefon: 44 88 36 91 eller
 dectelefon 44 88 40 00 82-654
 Privat: Ellebuen 10, 2950 Vedbæk
 Telefon: 45 66 44 28
 Mobil: 61 66 44 28
E-mail: bjmosgaard@dadlnet.dk

Kasserer

Thea Lousen, afdelingslæge, ph.d.
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 Roskilde Sygehus

Køgevej 7-13, 4000 Roskilde
 Telefon: 46 32 32 00 - 4150
 Privat: Dronningens Tværgade 39, 5-4
 1302 København K
 Telefon: 33 16 26 12
E-mail: lousen@dadlnet.dk

Videnskabelig sekretær

Thue Bryndorf, overlæge, dr.med.
 Fertilitetsklinikken, afsnit 455
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 Hvidovre Hospital
 Kettegård Allé 30, 2650 Hvidovre
 Telefon: 36 32 36 32
 Privat: Granholmen 28, 2840 Holte
 Telefon: 45 41 01 02
 Mobil: 20 46 11 02
E-mail: thue.bryndorf@dadlnet.dk

Uddannelsessøgende

Kathrine Birch Petersen, reservelæge
 Gynækologisk-obstetrisk klinik, JMC
 Rigshospitalet
 Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
 Telefon: 35 45 13 21
 Privat: Guldborgvej 36, 2. lejl. 7
 2000 Frederiksberg
 Telefon (mobil): 24 64 54 14
E-mail: d346292@net.uni2.dk

Øvrige medlemmer

Susanne Christau, speciallæge
 Frederiksdalsvej 70, 2830 Virum
 Telefon: 45 85 20 22, fax: 45 83 45 13
 Privat: Birkebakken 59, 3460 Birkerød
 Telefon: 45 42 33 17/mobil 20 16 55 99
E-mail: sus.christau@dadlnet.dk

Formand for FYGO

Mathile Evaldsen, reservelæge
 Skive Fertilitetsklinik
 Resensvej 25, 7800 Skive

Telefon: 89 27 40 98
Privat: Eugen Warmings Vej 33, 8000 Århus C
Telefon: 86 16 39 59
Mobil: 40 13 69 89
E-mail: mathilde@dadlnet.dk

Formand for DFKO

Jan Pelle, speciallæge
Søndre Stationsvej 31, 4200 Slagelse
Telefon: 58 53 23 10; lægetelefon: 58 53 23 12
Privat: Gedevassevej 48, 3520 Farum
Telefon: 44 95 67 07
E-mail: pelle@dadlnet.dk

Formand for undervisningsudvalget

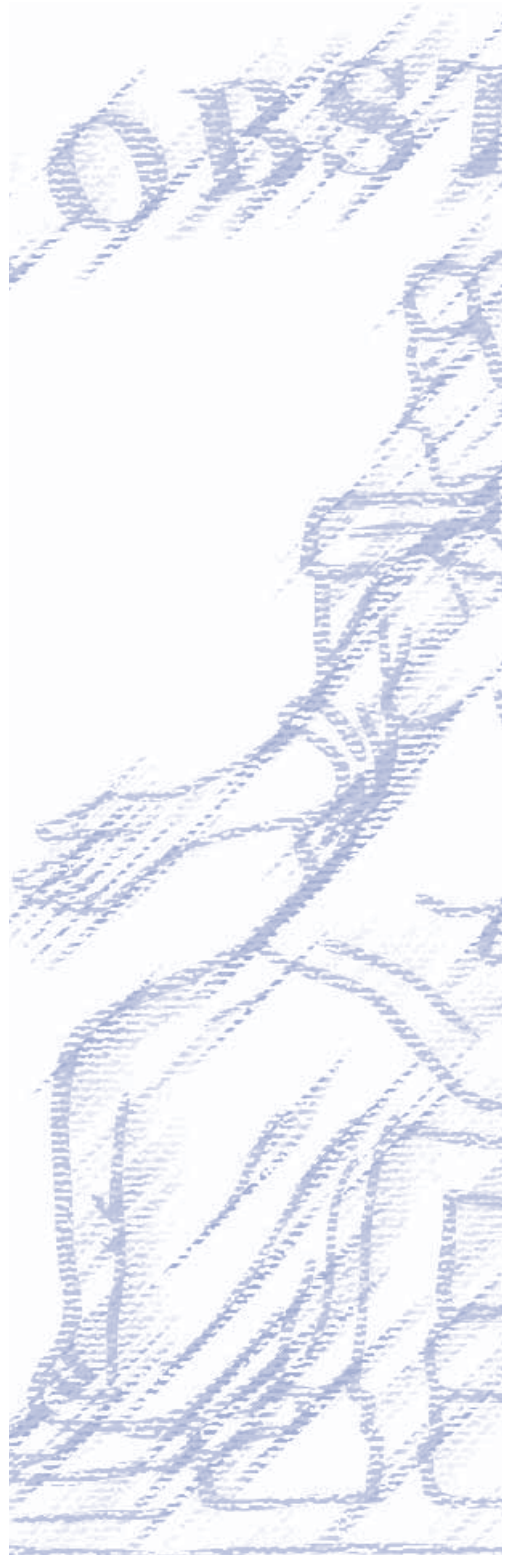
Heidi Fosgrau Sharif, afdelinglæge, ph.d.
Obstetrisk Klinik, afsnit 4031
Rigshospitalet
Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
Telefon: 35 45 09 08
Privat: Egemosegaard, Avderødvej 20
2980 Kokkedal
Telefon: 48 28 30 48
E-mail: heidi_sharif@yahoo.dk

Formand for efteruddannelsesudvalget

Anders Atke, overlæge
Gynækologisk-obstetrisk afdeling
Frederiksberg Hospital,
Ndr. Fasanvej 57, 2000 Frederiksberg
Telefon: 38 16 34 12
Privat: Syvstjerne Vænge 4 B, 3500 Værløse
Telefon: 49 13 36 93
E-mail: atke@dadlnet.dk

Webmaster

Peter Secher, 1. reservelæge
Gynækologisk-obstetrisk afdeling
Aalborg Sygehus Nord, Reberbavn
9000 Ålborg
Telefon: 99 32 11 11
Privat: Espedalen 31, 8240 Risskov
Telefon: 86 21 10 62
E-mail: secher@dadlnet.dk

Fra Historisk Arbejdsgruppe

Tre læger havde indsendt løsninger, nemlig Hanne Christensen, Karin Glavind og Søren Voigt. Og da der hver gang er tre præmier på højkant, har alle indsenderne nu fået tilsendt en bogpræmie.

Løsning på Quiz nr. 1 i DSOG-bladet nr. 4, 2007

Det håndgreb, som William Francis Victor Bonney har lagt navn til i forbindelse med udførelsen af en operation for stress-urininkontinens hos kvinder, udføres ved at indføre anden og tredje finger i vagina og presse forvæggen op mod angulus subpubicus uden at trykke på urethra. Man beder patienten om at hoste, og hvis trykket fra undersøgerens finger forhindrer lækage, vil en operation – korrekt udført – helbrede patientens vandladningsproblemer. Men desværre er det ikke så enkelt i virkeligheden, og Bonney's håndgreb anses i dag for obsolet.

Victor Bonney blev født i 1872 i Chelsea ved London. Faderen var læge, og moderen var datter af en fransk læge. Derfor var Bonney ikke i tvivl om, at han ville læse medicin. Han begyndte på Sct. Bartholomew's Hospitals Medical School, men lod sig efter kort tid overflytte til lægeskolen på Middelsex Hospital. Han havde nemlig hørt, at dette hospital var berømt for at levere læger til hoffet og præsidenter til Royal College of Physicians.

I 1905 giftede han sig med Annie Apleyard, men to år efter giftermålet fik hun en svær metrorrhagi med livstruende blodtab. Hun fik foretaget hysterektomi, hvor man fandt et enkelt fibrom i funds. Operationen betød, at Bonney's håb om en familie måtte opgives. Og det prægede hans indstilling til operative indgreb på uterus og ovarier gennem hele

hans karriere. Han blev en konservativ kirurg, som søgte at bevare mest muligt normalt væv.

I 1946 udgav han *The Technical Minutiae of Extended Myomectomy and Ovarian Cystectomy*. Heri beskrev han, hvordan man skulle være omhyggelig med at bevare fertiliteten hos patienterne. Han konservatisme inden for kirurgien gjaldt kun benigne lidelser. Ved operationer for maligne sygdomme var han langt mere aktiv og udførte mere end 500 Wertheim's operationer, som var den tids største indgreb.

I øvrigt var han en formidabel kirurg. Der står om ham, at han var *the greatest operative gynecological technician of the twentieth century and possibly of all time*.

Både Victor Bonney og hans hustru elskede at danse, og desuden holdt de på formerne. De klædte således altid om til middag – også selv om de var alene. Bonney selv gik klædt i mørkt tøj med en hvid nellike i knaphullet hver dag året rundt. Derfor kan det undre, at den formfuldente Bonney kaldte alle, han mødte, for *Darling*. F.eks. var en seks fod høj australsk gynækolog noget forbavset, da han blev tiltalt på denne måde første gang, han mødte Bonney.

Victor Bonney trak sig tilbage i 1949 og døde den 4. juli 1953. Han mindes stadig gennem en årlig forelæsning og et bal i Royal College of Obstetricians and Gynaecologist i London.

Kilder:

1. Thomas F. Baskett. On the Shoulders of Giants. Eponyms and Names in Obstetrics and Gynaecology. RCOG Press. London 1998
2. Torsten Sørensen. Personen bag navnet – William Francis Victor Bonney. www.dso.dk/files/Bonney.htm

Løsning på Quiz nr. 2 i DSOG-bladet nr. 4, 2007

Ulf I. Ulmsten blev født i 1938. Han læste medicin ved universitetet i Lund og var ansat ved

patologisk afdeling, inden han kom til afdelingen for obstetrik og gynækologi ved Karolinska Institutet i Stockholm i 1968. Her var han i tre år, indtil han i 1978 kom til Allmäna Sjukhuset i Malmö. Her var han samtidig lektor ved Lunds Universitet.

I 1980 blev han professor i gynækologi og obstetrik ved Aarhus Universitet og chef for den gynækologisk-obstetriske afdeling. Efter nogle år i Danmark rejste han tilbage til Sverige og blev professor i gynækologi og obstetrik ved Karolinska Institutet i Stockholm. Senere fik han stilling som professor ved universitetet i Uppsala, hvor han var ansat, indtil han trak sig tilbage i 2003.

Sammen med P. E. Papa Petros forskede han i årsager og behandling stress-urininkontinens. De mente, at en beskadigelse af de pubourethrale ligamenter var årsager til tilstanden. Og for at kompensere for denne beskadigelse placerede de en meshe af polypropylene under urethra.

Arbejdet sammen med Papa Petros udviklede sig til den såkaldte Tensionfree Vaginal Tape (TVT), som Ulmsten beskrev i 1996. Siden er TVT-operationen bredt sig over hele verden, fordi den – i modsætning til en kolposuspension a. m. Burch – kan udføres ambulantly i lokal anæstesi.

Rækken af videnskabelige artikler, som Ulmsten lagde navn til, er næsten endeløs. Der til kommer en lang række tillidshverv. Han sad i et utal af kommissioner og bestyrelser og var charter medlem af International Urogynaecology Association.

Ulf Ulmsten blev verdensberømt for sit epokegørende arbejde med operativ behandling af stress-urininkontinens. Han døde den 4. marts 2004. Siden 2005 har International Urogynaecology Association mindet ham gennem The Ulf Ulmsten Lecture i tilslutning til den årlige kongres..

Kilder:

1. Peter L. Dwyer. Ulf Ulmsten (1938–2004) leader and innovator in urogynaecology. *Int Urogynecol J* 2004; 15 (4): 221–2.
2. 3rd International Consultation on Incontinence . Vol. 2. Edition 2005. Ed. Paul Abrams, Linda Cardozo, Saad Khoury & Alan Wein. *Surgery for Urinary Incontinence in Women. Incontinence*. P. 1314–9.

Medicinhistorisk Quiz

Quiz nr. 1

Omkring 1870 indførte han som én af de første – måske den første obstetriker i Europa – nogle principper på en fødselsstiftelse. Disse principper havde omgående en mirakuløs virkning på barselsfeber-epidemierne på Fødselsstiftelsen i København. Hans disputats fra 1857 handlede om glykosuri. Han blev udnævnt til professor i 1869 efter konkurrence.

Hvilken læge? Hvilke principper? Hvem konkurrerede ham med om professoratet?

Quiz nr. 2

Ved at arbejde sig ned bag symfyren er det muligt at skabe en slags hulhed, hvorfra det er muligt at få adgang til blæren uden at åbne peritoneum. Hulheden har navn efter en professor.

Hvilken professor? Hvilket årstal blev han født? Og hvor? Hvornår døde han, og hvor var han ansat som professor?

Løsninger kan senest tre uger efter, at bladet er udkommet, sendes til E-post-adressen: Torsten.Soerensen@fks.regionsyddanmark.dk med angivelse af afsenderes navn og adresse. Blandt de rigtige besvarelser trækkes lod om tre bogpræmier

Torsten Sørensen

Selskabets tidligere formænd Poul Oscar Kühnel (1951–1953)

Af Aksel P. Lange

Poul Kühnel blev født i Aarhus den 24. januar 1892 og døde i København den 23. marts 1974. På gynækologisk-obstetrisk afdeling på Odense Universitetshospital hænger der et stort maleri af ham. Han blev den første chef for afdelingen på Odense Amts- og Bys sygehus, da man i 1937 oprettede den første amtskommunale specialafdeling i Danmark. Han var chef for den store afdeling i 23 år og blev i 1960 afløst af en af sine nære medarbejdere gennem en årrække, Jens J. Jacobsen.

Speciallægeuddannelsen fik han på Rigshospitalet og Frederiksberg hospital. Han skrev disputats i 1925 om *Hæmatologiske studier i svangerskabet*. I 1935 blev han konstitueret chef for afdeling A på Rigshospitalet under professor Sv. Aa. Gammeltofts sygdom. Han deltog i den professorkonkurrence, som blev vundet af Erik Rydberg.

Efter 1960 arbejdede Poul Kühnel i nogle år som praktiserende speciallæge i København. På afdelingen i Odense var hans navn knyttet til de selvholdende spekler, der blev hæftet til stænger, der var fikseret på selv operationslejet. Disse *Kühnels spekler* blev stadig anvendt på afdelingen i 1980'erne.

I Poul Kühnels formandsperiode diskuterede man endnu engang studenterundervisningen i specialet (Ugeskr Læg 1953;115:618–20). Det var også i denne periode, at sidste akt i *Tampax-sagen* blev afspillet. Læs herom i Torsten Sørensen: Træk af selskabets historie side 63–6.

Tyskerne havde planlagt at myrde Poul Kühnel den 22. februar 1945. Den tyske leder, Bovensiepen, havde udpeget *Peter-gruppen*, der

var en mordpatrolje bestående af tyskere og 11 danske håndlangere, til at foretage clearing-mord på mindst otte læger i Odense. Poul Kühnel havde mistanke om, at han var efterstræbt af tyskerne, hvorfor han boede i et kammer øverst i hospitalsbygningen. Da mordpatroljen ringede på døren til privatboligen i stueetagen, slog fru Kühnel alarm til sin mand med et ringeapparat, de havde installeret. Fru Kühnel lukkede derefter entrédøren op og fortalte, at hende mand ikke var hjemme. Kühnel havde skjult sig i et skunkrum, og mordpatroljen fandt ham ikke.

I stedet gik mordpatroljen ind i en af den andre opgange i lægeboligerne og bankede på dørene og gav besked om, at alle skulle komme ud, fordi huset skulle sprænges i luften. Da lægerne kom ud i deres nattøj, blev de ført ned i stueetagen. Ved udgangen blev de beordret til at stille sig med ansigtet mod væggen. De fire fra mordpatroljen stillede sig bag hver sin læge, og på et signal blev lægerne samtidig dræbt ved nakkeskud (www.historisktidsskrift.dk/diskussion/16122005.html).

I opgangen er opsat en tavle til minde om de fire reservelæger: Henning Dalsgaard, Jørgen Hvalkof, Chr. Fabricius Møller og Henning Ørsberg.

Ove Emmerik Gustav Hoegh-Guldberg Ingerslev (1844–1916)

Af Mogens Osler

Som det vil være læserne bekendt, er Historisk Arbejdsgruppe i gang med at portrættere læger, der som formænd for DSOG har haft stor betydning for fagets udvikling. Vi fortsætter denne serie med selskabets tidligere formænd, men vil gerne supplere med historiske indlæg

om personer, der på anden måde har haft betydning for obstetrikens historie.

Den første person vi omtaler, er Emmerik Ingerslev, der var en af de første, som meget grundigt har beskrevet obstetrikens udvikling på dansk.

Slægten Ingerslev kan føres tilbage til tømmerer i Århus Hans Hansen (d.1745). Hans søn, sognepræst Hans Hansen Ingerslev (1740–84), var den første, der førte navnet Ingerslev.

Emmerik Ingerslev var oldebarn af Hans Hansen Ingerslev. Hans far var rektor i Viborg, senere Kolding og senere igen i Århus.

Emmerik Ingerslev blev student fra Århus og tog medicinsk embedseksamen i 1869. Hans faglige liv udfoldede sig dels indenfor praktisk obstetrik, dels som årene gik mest indenfor obstetrisk medicinhistorie. Desuden var han aktiv indenfor en række aktiviteter med relation til de to hovedområder.

I de første år efter embedseksamen havde Emmerik Ingerslev flere forskellige ansættelser, hvoraf de fleste var på Fødselstiftelsen i København, senest som underaccoucheur hos Asger Stadfeldt fra 1875–78. I disse år skrev han disputats om eklampsiens ætiologi, prognose og behandling. I 1878 nedsatte han sig i København og blev i de følgende år en af byens mest benyttede fødselslæger. Han beskrives som højt værdsat, både for sin faglige dygtighed og for sin fine, stille og tilbageholdende personlighed.

Udover sin praksis varetog han i disse år en række andre aktiviteter, hvoraf de væsentligste var som kommunelæge 1878–93, læge ved Københavns Polikliniks gynækologiske afdeling 1884–87, lærer ved Jordemoderskolen 1895–1903, medlem af Sundhedskollegiet 1897–1905 og medlem af Retslægerådet 1909–16.

Efterhånden skiftede Ingerslevs aktiviteter fra den praktiske obstetrik over til den medicinhistoriske del af faget. Medvirkende hertil

var formentlig, at han var en glimrende skribent med en eksemplarisk oversigt over stoffet og en betydelig evne til at benytte en klar og koncis fremstilling både af videnskabelige emner og af teorier og personer gennem tiderne.

Han skrev især i Hospitalstidende, hvis medredaktør han var i årene 1879–92, samt i Nordisk Medicinsk Arkiv. Sammen med Stadfeldt udgav han *Lærebog i Fødsels- og Barselsens Patologi*. Af andre væsentlige arbejder fra disse år må nævnes *Om barsel-feberen i Danmark*, *Om nyfødte børns vægtforhold* og ikke mindst *Om fødselstangen* (1887). Disse arbejder var forløberne for Ingerslevs enestående, lodige, originale og omfangsrige arbejder om obstetrikens historie, specielt i Danmark.

Hans arkivstudier frembragte mange hidtil ukendte informationer, som havde betydning for en udtømmende skildring og forståelse af obstetrikens historie i Danmark. Ofte havde disse analyser baggrund i en grundig gennemgang af udviklingen i andre lande. Meget væsentlige er hans to bind store *Fragmenter af fødselshjælpens historie*, der udkom i 1906–07, og derefter i 1913 *Matthias Saxtorph og hans samtid* samt *Den kongelige Fødsels- og plejestiftelse* i 1915. For den, der virkelig vil studere fødselshjælpens historie, er disse værker til uvurderlig hjælp.

Ingerslev var en glimrende skribent, klar i sin stil, grundig og med et elegant sprog. Af originale undersøgelser må nævnes hans undersøgelser af gamle håndskrifter (Moschion), hans studier af Deventers ophold i Danmark og hans fund af Bergers lærebog: Spørgsmål.

For jordemoderstanden var Ingerslev en utrættelig lærer og ven, der ved alle lejligheder søgte at skaffe dem bedre arbejdsvilkår og udviklingsmuligheder, bl.a. ved at skrive talrige artikler i jordemødrenes faglige tidsskrift.

Fra nekrologerne i 1916 om Professor Em-

merik Ingerslevs liv skal følgende afslutningsvis citeres:

»Der er mange, der med vemod vil tænke på den ven, der nu er borte. Ikke mindst de mange jordemødre ude i landet, hvis virksomhed, han omfattede med varm interesse og de venner af hans hjem, der gæstede ham ude på landet, og som fik forevist de »hellige steder«, hvor børgene var blevet til. Det var Professor Ingerslevs stolthed selv at ro sine gæster ind i en lille krog dybt inde mellem sivene i Esrom sø og fortælle dem om, hvorledes fragmenterne var blevet til, skrevet på et bræt, lagt tværs over båden. En paraply medførtes altid, for at en sommerbyge ikke skulde kunne ødelægge skriften, og regnede det for stærkt kunne man altid arbejde videre ved en stor træstub oppe i skoven. Hvert forår tyede han ud til »Møllekrog«, når de første knopper sprang. Det var som om han, der selv havde set så mange fødes, atter levede op i det første forårgry, og han døde derude en dag, da solen stod højt og smukt på himlen. Den danske lægestand var blevet en adelsmand fattigere.«

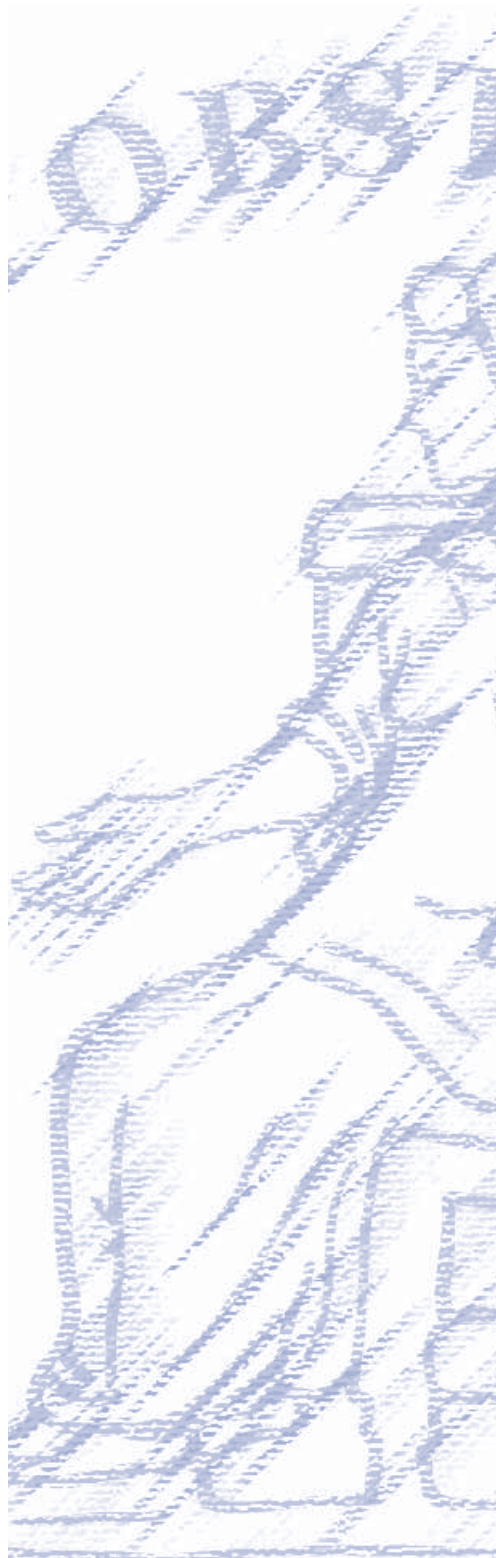
J.W.S. Johnsson

»Der var noget stiltfærdigt, tilbageholdende, stille over denne, lille fine skikkelse. Så godt som aldrig tog han del i nogen diskussion eller debat og holdt sig, så vidt det var muligt, fjernt fra offentligheden, Men i sine arbejder, og ikke mindst i de historiske, har han sat sig et Momentum aere perennius.«

Medicinsk Selskab nr. 18 side 439

Referencer

1. Nekrolog: Hospitalstidende. LIX, 1916. S439
2. Nekrolog: Ugeskrift for Læger LXXVIII 1916 S716
3. Aagaard, O.C. Dansk Biografisk Leksikon. Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag A/S. København 1984.

MØDER OG KURSER

Novembermødet 2007

Herlev Hospital og
Domus Medica

30. november – 1. december 2007

Arrangeret af DSOG's Efteruddannelses-
udvalg

DSOG's efteruddannelsesudvalg byder med glæde igen velkommen til årets Novembermøde på Herlev Hospital. Mødets tema er urogynækologiske perspektiver i vort speciale, hvor vi kommer hele vejen rundt både i relation til gynækologi og obstetrik. Vi har fået tilsagn om indlæg fra rigtig gode kolleger fra både ind- og udland, og ser frem til 2 spændende dage med en dejlig fest om fredagen i tillæg. I forbindelse med mødet afholdes nemlig også middag og fest i Domus Medica fredag aften, og efter midt dagen spiller de efterspurgte Starpeople op til dans, som de også gjorde sidste år med stor succes.

Efteruddannelsesudvalget byder alle rigtig hjertelig velkommen. Nedenfor ses Program, CV for foredragsholdere, samt Praktiske oplysninger om CME, tilmelding mm.

Program:**Fredag 30. november:**

- 12.30–13.30 Velkomst – udstilling – kaffe
 13.30–14.00 Graviditetens og fødselens betydning for udvikling af urin inkontinens: Lars Viktrup, læge, ph.d.
 14.00–14.30 Fødselslæsioner – behandling og kontrol: Lasse Raaberg, overlæge, ph.d.
 14.30–14.45 Diskussion og knibeøvelser
 14.45–15.15 Kaffe + udstilling
 15.15–16.15 Resultater efter tidlig sekundær sutur af sfinkter ruptur

Langtidsresultater efter sfinkter ruptur
 Sfinkter film
 Mette Møller Sørensen, læge, samt Karl Møller Bek, overlæge, ph.d.

- 16.15–16.45 Bækkenbundstræning – hvad siger evidensen? Obstetriske og gynækologiske perspektiver: Søren Brostrøm, afdelingslæge, ph.d.
 16.45–17.00 Diskussion
 19.00– 02.00 Middag og fest i Domus Medica

Lørdag 1. december:

- 09.00–09.15 Kaffe – udstilling
 09.15–09.45 Urogynækologi i dagkirurgisk regi: Susanne Axelsen, overlæge, ph.d.
 09.45–10.15 TVT og TOT – behandlingsformer: Carl Gustaf Nilsson, professor, ph.d.
 10.15–10.30 Diskussion
 10.30–11.30 Brunch – udstilling
 11.30–12.00 Hyppig og smertefuld »blærebetændelse« – med fokus på undersøgelse og behandling i speciallægepraksis: Steen Walter, professor dr.med.
 12.00–12.10 Diskussion
 12.10–12.30 Botulinum toxin til overaktiv blære: Lone Mouritsen, overlæge, ph.d.
 12.30–12.50 Periurethrale injektioner – hvad er evidensen?: Helle Christina Sørensen, overlæge
 12.50–13.15 Diskussion, evaluering og afslutning

Mindre ændringer i programmet vil kunne forekomme efter redaktionens slutning.

Kort præsentation af foredragsholdere:

Carl Gustaf Nilsson is professor of Obstetrics and Gynecology at Helsinki University and Chief physician at the Department of Obstetrics and Gynecology at Helsinki University Central Hospital. His scientific interests have been within steroid research and family planning on one hand and within urogynecology and incontinence surgery on the other hand. He was a member of the team at the Steroid Research Laboratory in Helsinki which developed the hormone releasing intrauterine system Mirena and his doctoral thesis in 1977 was on the initial clinical development of this hormone releasing system.

Professor Carl Gustaf Nilsson has since the early 1970's been interested in incontinence surgery and has been involved in development of new minimal invasive surgical operations for treatment of female urinary incontinence. He has been the first chairman of the Finnish Urogynecological working group, a member of the board of The Nordic Urogynecological Association from its early days and at present vice chairman of the European Urogynecological Association. He has served as an expert in many committees and advisory boards dealing with urogynecological issues. He has written more than 100 articles and reviews as well as chapters in text books and has conducted live surgery training courses and given lectures in over 20 different countries all over the world.

Helle Christina Sorensen. Lægevidenskabelig embedseksamen 1995, speciallæge 2003. Ansat på Gynækologisk-obstetrisk afdeling, primært beskæftiget med det urogynækologiske område. Aktuelt konstitueret som overlæge på samme afdeling.

Karl Møller Bek. CV følger snarest på www.dsog.dk

Lars Viktrup, læge, PhD. Speciallæge i almen medicin. Har siden 1989 været tilknyttet Gynækologisk Obstetrisk afdeling på Glostrup Hospital som videnskabelig medarbejder. Har i 2001 forsvaret sin PhD afhandling udgående fra Glostrup Hospital med titlen The risk of lower urinary tract symptoms 5 years after 1st delivery (Neurourology Urodynamics 2002;21(1): 2–29). Har publiceret over 40 videnskabelige artikler primært indenfor urogynækologi, og bidraget med indlæg ved adskillige internationale og nationale møder. Reviewer for adskillige internationale tidsskrifter, samt opponert ved videnskabelig afhandling fra Universitetet i Bergen. Lars Viktrup er medlem af the International Urogynecological Association (IUGA) og the International Continence Society (ICS). Tilknyttet Bowen Research Center, Department of Family Medicine, Indiana University School of Medicine, IN, USA.

Lasse Raaberg. CV følger snarest på www.dsog.dk

Lone Mouritsen, overlæge, PhD. Uddannet 1979 fra Århus universitet. Har arbejdet med urogynækologi i 25 år, dels på kirurgisk afdeling i Esbjerg og urologisk afdeling i Gentofte og dels på gynækologisk afdeling Gentofte, Hvidovre og siden 2000 som overlæge i Glostrup. Har skrevet PhD om ultralydsskanning af blærehalsen og er den første dansker, som er uddannet ekspert i urogynækologi.

Steen Walter er professor, dr.med. og overlæge ved Urologisk afdeling L, Odense Universitets-hospital. Har i mange år beskæftiget sig med blæredysfunktioner, urininkontinens og neurogen blære forstyrrelser. Deltager i den fælles

Kontinensklinik på Odense Universitetshospital sammen med Gynækologisk afdelings urogynækologiske team.

Susanne Axelsen. CV følger snarest på www.dsog.dk

Susanne Møller Sørensen. CV følger snarest på www.dsog.dk

Søren Brostrøm, læge, PhD, afdelingslæge på Glostrup Hospital, speciallæge i gynækologi og obstetrik. I 2003 forsvarede Søren Brostrøm sin ph.d. afhandling om bækkenbundens motoriske innervation. Søren har været underviser og kursusleder på flere kurser om bl.a. urodynamisk undersøgelse og han er p.t. i gang med en urogynækologisk ekspertuddannelse.

CME:

Mødet er af DSOG's efteruddannelsesudvalg godkendt til 6 CME point.

Mødegebyr:

600,- kr. for deltagelse i mødet inklusiv kaffe, sandwich og brunch.

400,- kr. pr. person for deltagelse i middag og fest på Domus Medica.

900,- kr. for deltagelse i både mødet og middagen

Tilmelding:

Tilmeldings- og betalingsfrist er fredag den 16. november.

Tilmelding til både møde og middag sker via e-mail til Anders Atke, atke@dadlnet.dk, med kopi til lousen@dadlnet.dk, med oplysning om, hvilke dele af programmet man ønsker at deltage i. Endvidere anføres navn, titel, arbejdsadresse og navn på evt. ledsager ved middagen. Samtidig overføres relevant beløb til DSOG's konto i Nordea Struer: 9617-

6877674213. Husk at anføre navn ved overførslen. Tilmelding er først gældende, når beløbet er indsat.

Hvis man ikke har adgang til Internet/e-mail, kan man tilmelde sig ved personlig henvendelse til Anders Atke, Syvstjerne Vænge 4 B, 3500 Værløse.

Der gøres opmærksom på, at Domus Medica er røgfri.

På Efteruddannelsesudvalgets vegne

Anders Atke

ALSO®

Advanced Life Support in Obstetrics

Kursus i praktisk akut fødselshjælp

ALSO® Scandinavia and Greenland udbyder i samarbejde med American Academy of Family Physicians kursus i akut obstetrik efter ALSO® konceptet.

Tidspunkt:

Kursus nr. 25: 10.–11. marts 2008

Kursus nr. 26: 12.–13. marts 2008

Kursus 26 afholdes kun ved tilstrækkelige ansøgere, hvorfor man opfordres til ikke kun at søge denne kursusdato.

Sted:

Hvidovre Hospital.

Kursus koncept:

Træning og uddannelse i hurtig og effektiv behandling af akutte og alvorlige obstetriske situ-

ationer efter ALSO konceptet, som er anerkendt og udbredt over det meste af verden.

- Systematisk indlæring af praktisk obstetrik
- Klinisk anvendelig metodik
- Gennemprøvede og evidensbaserede principper
- Interaktiv undervisning med fantomøvelser og cases
- Tværfagligt samarbejde
- Teoretisk opdatering i akut obstetrik

Der udleveres omfattende evidensbaseret og opdateret undervisningsmateriale på engelsk, som forudsættes gennemlæst før kursusstart. Undervisningen foregår på dansk ved certificerede ALSO® instruktører. Afsluttende skriftlig og praktisk prøve på dansk.

Målgruppe:

Speciallæger, læger under uddannelse i gynækologi & obstetrik og jordemødre.

Andre faggrupper med speciel obstetrisk interesse er velkomne.

CME:

Kurset er af DSOG godkendt til 16 CME points.

Tilmeldingsfrist:

Senest 15. december 2007

Tilmelding:

For detaljer og ansøgningskema se www.also-scandinavia.com

Yderligere information, herunder hjælp til tilmelding, kan fås hos kursussekretær Dorthe Jespersen, Gynækologisk afd. 537, Hvidovre Hospital, Kettegård Alle 30, 2650 Hvidovre. Telefon 3632 2130. E-mail: also@also-scandinavia.com

Ultralydskursus af fostrets central nervesystem

Tid / Sted:

Mandag den 19. november 2007, auditorium B, Århus Universitetshospital, Skejby

Tirsdag den 20. november 2007, lille auditorium, Herlev Sygehus

Program:

- 09.30–10.15 Development of the fetal brain from embryo to mature fetus (TT)
- 10.15–11.00 Basics of fetal neuroscan: scanning routes, planes, sections (TT)
- 11.00–11.15 Kaffe
- 11.15–12.00 Ventriculomegali: a »big bag« of brain pathologies (TT)
- 12.00–12.45 Ultrasound of the posterior fossa: the last frontier of fetal neuroscan (TT)
- 12.45–13.30 Frokost
- 13.30–14.15 CNS-malformationer set fra pædiatrisk synsvinkel (FJ)
- 14.15–15.00 Selected case presentations with audience participation (TT)
- 15.00–15.15 Kaffe
- 15.15–16.00 MR som supplement til ultralydsundersøgelsen af CNS – cases fra hverdagen (BSG+NU+JDS)
- 16.00–16.30 3D fetal neuroscan (TT)
- 16.30–17.00 Evaluering og uddeling af kursusbeviser

Undervisere:

- Dr. Ilan E. Timor-Tritsch (TT), NYU School of Medicine, Dept. of Ob/Gyn, New York

- Overlæge Finn Jonsbo (FJ), Neonatal afd. GN, Rigshospitalet
- Overlæge Brian Stausbøl-Grøn (BSG), MR-centret, Århus Universitetshospital, Skejby

Kursusledelse:

- Professor Niels Ulbjerg (NU), Gyn/obst afd. Y, Århus Universitetshospital, Skejby
- Overlæge Jannie Dalby Salvig (JDS), Gyn/obst afd. Y, Århus Universitetshospital, Skejby

Målgruppe:

Sonografer, sygeplejersker, jordemødre og læger med interesse for føtal ultralydsskanning

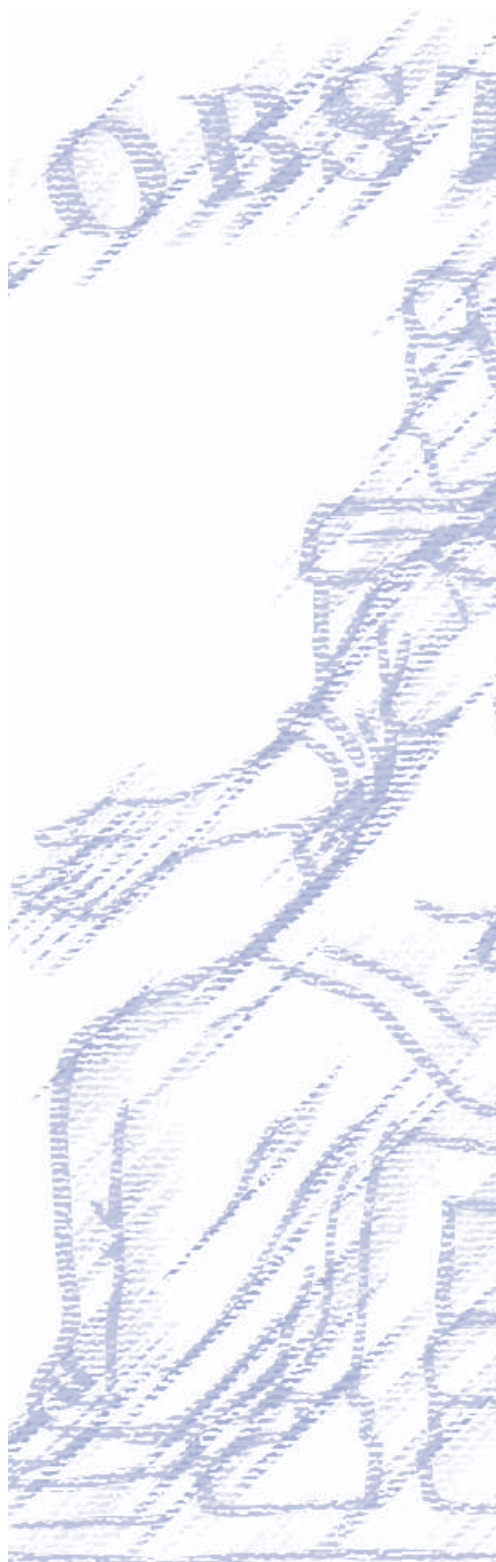
Deltagerpris:

Kr. 500,-

Tilmelding:

Senest den 1. november til Benjamin Skov
Kaas-Hansen E-mail: bfm@sks.aaa.dk.

Mailen skal indeholde oplysning om navn, cpr-nummer, stilling, arbejdssted incl. adresse og EAN-nummer, e-mail adresse, samt hvilket kursus, der ønskes deltagelse på. Deltagergebyr vil efter tilmelding blive opkrævet via elektronisk fakturering.

Nyt fra DFKO

Kvalitetsundersøgelse

Kvalitetsundersøgelsen af gynækologisk speciallægepraksis er i fuld gang.

De praktiserende læger har allerede længe været i gang med at svare på, hvorledes de vurderer samarbejdet med gynækologisk speciallægepraksis.

I skrivende stund er besvarelsesprocenten på omkring 50%.

Patienttilfredshedsundersøgelsen af de enkelte praksis er sat i gang for få dage siden.

Vi håber at kollegerne vil leve op til den begejstring, hvormed vi modtog ideen med, at lade patienterne vurdere vores arbejde og service.

Det er vigtigt for DFKO's videre arbejde, at vi overfor vores forhandlingspartnere kan dokumentere kvaliteten af vores arbejde og kan påvise, hvor der er behov for forbedringer.

Den tredje del, udarbejdelsen af udrednings- og behandlingsforløb, er også i gang.

Hele undersøgelsen vil blive præsenteret på et seminar 9.-11. november i år.

HNPCC

Ved det nyligt afholdte guidelinesmøde på Hindsgavl blev det afsløret, at det kniber med indberetningerne af patienter der kontrolleres i henhold til HNPCC-registret.

Vi skal være opmærksomme på, om vore patienter kunne være medlem af en af disse familier, og sende dem til genetisk vurdering og huske at indberette kontrollerne til HNPCC-registret.

Link til dette findes på DSOG's hjemmeside.

Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet er som bekendt begyndt at besøge almen praksis og speciallægepraksis.

Da arbejdstilsynet meddelte FAPS, at de ville begynde at besøge speciallægepraksis accepterede de, at de ikke kan forvente, at vi stopper arbejdet i en travl speciallægepraksis, når de kommer på et uanmeldt besøg, og det har de accepteret.

Vi opfordrer til, at vi tager venligt og høfligt imod dem og eventuelt lader dem gøre deres observationer og derefter aftaler et møde på et mere passende tidspunkt.

Vi vil prøve at arrangere et møde med arbejdstilsynet og tage en repræsentant med fra FAPS.

Vi vil prøve at finde ud af hvad de lægger vægt på og ud fra hvilke regler og love og prøve at få præcisere det nærmere.

Jan Pelle

September 2007

NFOG visitor program 2008

Purpose:

- Clinical program: To improve clinical skills and/or develop and share the expertise of departments by visiting a highly qualified Nordic Department of Obstetrics and Gynecology.
- Research program: To enhance cooperation between Nordic scientists in the field of obstetrics and gynecology.

NFOG support is aimed at:

- coverage of travel expenses and accommodation (if not arranged by the hosting clinic). The total maximum support will be decided by the board of NFOG. Daily allowances are not included.

Length:

- Minimum 1 week

Applicants:

- Clinical: Trainees at the final stages of specialization or specialists working at hospitals.
- Research: Trainees and specialists within the field of obstetrics and gynecology irrespective of position and place of employment (hospital department, clinical practice or research unit).

Applications must include:

- Short CV of the visitor
- Length of the visit
- Goal of the visit and how it will be achieved according to the plan accepted in advance by the hosting and sending clinics.
- Budget of the visit

Deadline of applications:

- December 1st, 2007

Applications should be sent to:

- Chairman of the Scientific Committee
Lars-Åke Mattsson, Professor
Sahlgrenska Akademin KK,
SU/Östra
416 85 Göteborg
Sweden
e-mail: lars-ake.mattsson@vgregion.se

Important:

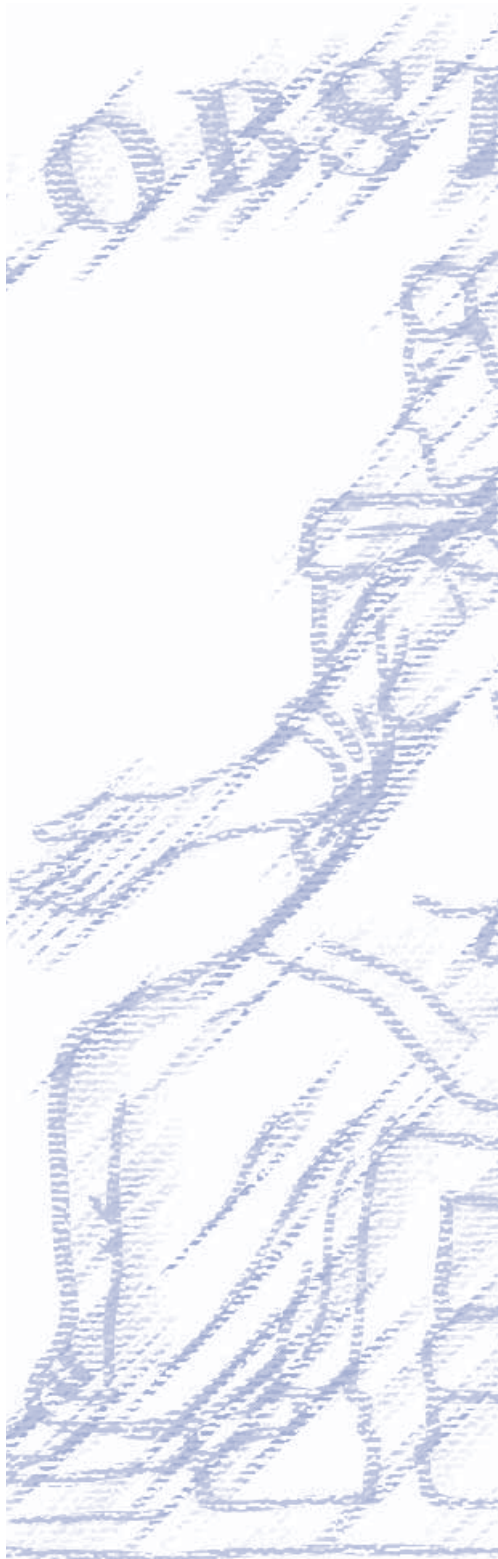
From NFOG Visitor Program you can apply support only for future visits, not visits already made. The applicants will be informed of the decisions by the end of January 2008.

Report:

A written report to the NFOG board should be sent within 3 months after the visit. The report should include evaluation of the visit by the visitor.

Further information:

Chairman of the scientific committee of NFOG Lars-Åke Mattsson,
lars-ake.mattsson@vgregion.se

Forkortet produktinformation for Detrusitol® Retard (tolterodin)

Depotkapsler, hårde 1,4 mg og 2,8 mg. Indikationer: Symptomatisk behandling af urgeinkontinens og/eller hyppig vandladning og imperiøs vandladning, som forekommer hos patienter med overaktiv blære. Dosering*: Voksne (inklusive ældre): Den anbefalede dosering er 2,8 mg tolterodin 1 gang dagligt undtagen til patienter med nedsat leverfunktion eller alvorligt nedsat nyrefunktion (GFR \leq 30 ml/min), hvor den anbefalede dosis er 1,4 mg tolterodin 1 gang dagligt (se "Særlige advarsler og forsigtighedsregler vedrørende brugen"). I tilfælde af generende bivirkninger kan dosis reduceres fra 2,8 mg til 1,4 mg 1 gang dagligt. Efter 6 måneders behandling bør behovet for yderligere behandling overvejes. Børn: Bør ikke anvendes. Kontraindikationer*: Urinretention. Ukontrolleret snærvinklet glaukom. Myasthenia gravis. Kendt overfølsomhed over for indholdsstofferne. Svær colitis ulcerosa eller toksisk megacolon. Særlige advarsler og forsigtighedsregler vedr. brugen*: Forsigtighed tilrådes hos patienter med: Signifikant blæreobstruktion med risiko for urinretention; gastrointestinale obstruktive lidelser, f.eks. pylorusstenose. Nyreinsufficiens, leversygdom (se "Dosering"); autonom neuropati; hiatushernie; risiko for nedsat gastrointestinal motilitet eller kendte risikofaktorer for forlængelse af QT-intervallet (dvs. medfødt eller senere opstået QT-forlængelse, elektrolytforstyrrelser, bradykardi og samtidig anvendelse af lægemidler, der forlænger QT-intervallet samt relevante forudgående hjertekarsygdomme (dvs. kardiomyopati, myokardieiskæmi, arytmi og hjerteinsufficiens)). Som ved alle behandlinger for ustabil blære bør organiske årsager til urgeinkontinens og hyppig vandladning overvejes, før behandling påbegyndes. Kombination af tolterodin med stærke CYP3A4 inhibitorer anbefales ikke (se "Interaktioner"). Bør ikke anvendes hos patienter med sjældne arvelige problemer med fruktoseintolerans, glukose-galactose malabsorption eller sucrose-isomaltase insufficiens. Interaktioner*: Samtidig systemisk behandling med potente CYP3A4 inhibitorer såsom macrolidantibiotika (erythromycin og clarithromycin), svampemidler (ketoconazol og itraconazol) og antiproteaser anbefales ikke på grund af forhøjede tolterodins serum-koncentrationer hos langsomme CYP2D6-omsættere med heraf følgende risiko for overdosering. Samtidig behandling med andre lægemidler, der har antimuscarin egenskaber kan resultere i mere udtalt terapeutisk virkning og bivirkninger. Omvendt kan tolterodins terapeutiske virkning reduceres ved samtidig indgift af muscarin cholinerge receptoragonister. Virkningen af prokinetiske midler såsom metoclopramid og cisaprid kan nedsættes af tolterodin. Samtidig behandling med fluoxetin (en potent CYP2D6 hæmmer) resulterer ikke i en klinisk signifikant interaktion, idet tolterodin og dets CYP2D6-afhængige metabolit, 5-hydroxymethyltolterodin, er ækvipotente. Graviditet og amning*: Bør ikke anvendes. Bivirkninger*: Meget almindelige (>1/10): Mundtørhed. Almindelige (\geq 1/100, <1/10): Tørre øjne, unormalt syn (inklusive unormal akkommodation). Træthed, hovedpine. Dyspepsi, obstipation, abdominalsmerter, flatulens. Svimmelhed, søvnighed. Perifære ødemer. Dysuri. Sinuitis. Ikke almindelige (\geq 1/1.000, <1/100): Hypersensitivitet, urinretention. Brystsmerter. Palpitationer, Aritmi, Hjertesvigt. Paræstesi. Nervøsitet. Vertigo. Frekvens ikke kendt: Anafylaktoide reaktioner. Hallucinationer. Tachykardi. Angioødem. Overdosering: De alvorligste reaktioner set ved overdosering er akkomodationsforstyrrelser og vandladningsbesvær. I tilfælde af overdosering bør der foretages maveskyllning og indgift af aktivt kul samt symptomatisk behandling.

Priser og pakninger ekskl. recepturgebyr (AUP) pr. 24. september 2007:

Vnr	Lægemiddelform og styrke	Pakningsstørrelse	Pris (DKK)
007505	Hårde kapsler 1,4 mg	30 stk.	506,95
007760	Hårde kapsler 2,8 mg	30 stk.	506,95
007769	Hårde kapsler 2,8 mg	100 stk.	1.695,40

Dagsaktuel pris findes på medicinpriser.dk

Udlevering: B Tilskud: Generelt tilskud.

De med * mærkede afsnit, er omskrevet og/eller forkortet i forhold til det af Lægemiddelstyrelsen godkendte produktresumé dateret (18. maj 2007). Produktresuméet kan vederlagsfrit rekvireres hos Pfizer ApS, Lautrupvang 8, 2750 Ballerup, tlf. 44 20 11 00.

Referencer

- 1: Siami P et al. Clinical Therapeutics 2002; 24(4):616-28.
- 2: Landis JR et al. The Journal of Urology 2004; 171:752-56.
- 3: Rackley R et al. European Urology 2006; 67:731-36.
- 4: Zinner NR et al. JAGS 2002; 50:799-807.
- 5: Garely AD et al. Drug Safety 2004; 27(13):1043-57.

FYGO KLUMME oktober 2007

Kære FYGO medlemmer

Over sommeren og i det begyndende efterår har FYGO's bestyrelse været meget optaget af udarbejdelsen af den kommende »Faglige Profil«, som vi må sande lader vente på sig. Trods stor indsats fra vores side, DSOG, Undervisningsudvalget og de 3 regionale gyn-obs råd, har Regionerne/SST ikke gjort arbejdet let for os. Der forventes en afklaring over efteråret, således at de nye kriterier for ansøgning til hoveduddannelsesforløb i vort (og alle andre) speciale(-r) kan blive offentliggjort og implementeret.

FYGO har udpeget 2 af dets bestyrelsesmedlemmer til at deltage i det udvalg under DSOG, som er blevet nedsat m.h.p. udarbejdelsen af specialets forslag til den »Faglige profil«.

Efterårets ansøgningsrunde for og tildeling af H-forløb med start d. 1. april 2008 vil foregå efter de »gamle« 7-kriterier (se www.fygo.dk).

FYGO har desuden i samarbejde med DSOG søsat en kampagne m.h.p. at profilere vores speciale i kampen om rekruttering af yngre læger til specialet. Kampagnen »Hver dag er en fødselsdag«, som blev lanceret på »Doctors Universe« i anledningen af Lægeforeningens 150 års jubilæum, vil blive at se på landets gyn-obs afdelinger, på universiteterne samt på de 3 regioners »Specialernes dag«.

FYGO har sammensat et varieret kursusprogram for efteråret: i september et »Mikroskopi kursus« i Odense samt et »Basal kirurgi kursus« i Øst. Har du endnu ikke tilmeldt dig, kan du stadig nå at deltage i vores november kurser i »Urogynækologi« og »Vulvalidelser«, som begge afholdes i hhv. vest og øst Danmark. Tjek hjemmesiden m.h.p. tilmelding.

Herudover er vi stolte af at kunne indbyde

jer til næste års FYGO internat, hvor FYGO kan fejre sit 25 års jubilæum. Mød talstærk op og reservér datoen allerede nu: d. 27.–28.marts 2008. Vi ser frem til at se jer!

På bestyrelsens vegne,
Mathilde Evaldsen
Formand for FYGO

FYGO Internatkursus

»Udfordringer i Obstetrikken« & Generalforsamling

Målgruppe:

Alle medlemmer af FYGO

Tid:

Torsdag d. 27.03 & fredag d. 28.03.2008

Sted:

Hotel Koldingfjord, Fjordvej 154, 6000 Kolding

Obs! Ny location, se www.koldingfjord.dk

Point:

8 timer (prækursister)

Pris:

Kr. 1250,- inkl. middag & overnatning (uden middag/overnatning kr. 1000,-)

Tilmelding:

foregår pr. mail til FYGO's sekretær Ulla van Zwol: ullavanzwol@hotmail.com. Betaling sker ved indsættelse af det relevante beløb på konto i Brørup Sparekasse: reg.nr. 8148 kontonr. 9500862 med tydelig angivelse af deltagerens navn. Indbetalingen skal være os i hænde senest

den 1. marts 2008! Vi har reserveret plads til i alt 60 deltagere og »først til mølle-princippet« gælder!

Program FYGO internat 2008: »Udfordringer i Obstetrikken«

Torsdag den 27.marts 2008

- 09.30–10.00 Ankomst og registrering
Kaffe og brød
- 10.00–11.00 Blødning i 3.trim / post partum: overlge, ph.d. Jannie Dalby Salvig, Gyn-Obs afd. Y, Århus Universitetshospital, Skejby
- 11.00–11.20 Kaffe
- 11.20–12.10 Preeclampsia/HELLP: overlge, ph.d. Marianne Johansen, Gyn-Obs Klinik, Juliane Marie Centret, Rigshospitalet
- 12.10–13.00 Kronisk asfyksi (IUGR/UL): overlge, ph.d. Olav Bjørn Petersen, Gyn-Obs afd.Y, Århus Universitetshospital, Skejby
- 13.00–14.00 Frokost
- 14.00–15.00 Akut asfyksi (CTG/STAN/Scalp-pH): overlge, ph.d. Jan Stener Jørgensen, Gyn-Obs afd. D, Odense Universitetshospital
- 15.00–15.20 Kaffe
- 15.20–18.00 FYGO generalforsamling
- 19.00– Middag

Fredag den 28.marts 2008

- 09.00–10.00 Klagesager i obstetrikken: ledende overlge, dr.med. Carsten Lenstrup, Gyn-Obs afd., Gentofte Hospital
- 10.00–10.45 Personlige beretninger: 1. reser-velge Annemette W. Lykkebo, Gyn-Obs afd.D, Odense Universitetshospital
- 10.45–11.00 Kaffe

- 11.00–11.45 Jura'en: foredragsholder oplyses senere
- 11.45–12.30 Debriefing: chefpsykolog Nicole K. Rosenberg, Århus Universitetshospital, Risskov
- 12.30–13.30 Frokost
- 13.30–14.30 »Surprise« afslutning
- 14.30–14.45 Evaluering

FYGO Foreningen af Yngre Gynækologer og Obstetrikere indkalder hermed til

Ordinær generalforsamling torsdag den 27. marts 2008 kl. 15.20–18.00

Sted:

Hotel Koldingfjord, Fjordvej 154, 6000 Kolding

Program:

1. Valg af dirigent.
2. Beretning fra formand, bestyrelse og arbejdsgrupper.
3. Godkendelse af regnskab og fastlæggelse af kontingent.
4. Indkomne forslag til sagsbehandling fra medlemmerne.
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer og intern revisor, jvf. paragraf 8.
6. Valg af FYGO's kandidater til DSOG's udvalgsposter. Det endelige valg finder sted på DSOG's GF.
7. FYGO prisen
8. Eventuelt

Forbehold for ændringer

På vegne af FYGO,
Mathilde Evaldsen
formand

Kursus i basal urogynækologi

Dansk Urogynækologisk Selskab (DUGS)

Foreningen af Yngre Gynækologer og Obstetrikere (FYGO)

Tid og sted:

14. November 2007, kl. 16.30–21.30, København (Ørestaden)

14. November 2007, kl. 16.30–21.30, Århus, Skejby sygehus

Pris:

200 kr.

Sponsorer:

Novo Nordisk (København)

Tilmelding og kursusledelse:

Jakob Dinesen. E-mail til jad@dadlnet.dk med angivelse af navn og arbejdssted samt ved indsættelse af kursusgebyr på konto 7970 1085791 (Sydbank). Husk angivelse om deltagelse i Kbh eller Århus.

Kursusplads fås efter registreret indbetaling og efter »først til mølle princippet«

Målgruppe:

Prækursister og yngre kursister. Evt. yngre urologer.

Deltager:

Max. 30 deltagere.

Point:

Tæller 4 timer ved ansøgning til kursusstilling.

Undervisere:

Susanne Axelsen og Karen-Elise Højberg (Århus); Lars Alling Møller og Søren Brostrøm (København)

Program:

- 16.30–16.45 Velkomst, introduktion. Hvad er urogynækologi?
- 16.45–17.45 Foredrag: Almindelige nedre urinvejslidelser hos kvinder: Inkontinens, overaktiv blære, nykturi, blærebetændelser. Udredning og behandling
- 17.45–18.30 Cases i plenum, inkontinens m.v.
- 18.30–19.00 Pause, let anretning.
- 19.00–20.00 Foredrag: Urogenital prolaps. Udredning og behandling.
- 20.00–20.45 Cases i plenum, prolaps m.v.
- 20.45–21.15 Afrunding, løse ender, evaluering.

Et tilbud til alle uddannelsessøgende

Oplev hvordan yngre gynækologer/obstetrikere uddannes i Portugal – deltag i det europæiske udvekslingsprogram i februar/marts 2008.

Læs nedenfor hvordan – og send en ansøgning til FYGO's bestyrelse senest den 06. december.

Hvornår, hvor og hvad?

I uge 9/10 dvs. den 29. februar til den 6. marts gennemføres det 18 europæiske udvekslingsprogram for uddannelsessøgende gynækologer. Denne gang foregår det i Portugal. Du vil opholde dig på en gynækologisk afdeling i Portugal i 4 dage.

Du forventes herefter at deltage i et efter-

følgende møde om europæisk uddannelsesspørgsmål, som afholdes i Lissabon fra den 5–6. marts. På mødet deltager tillige øvrige danske repræsentanter i ENTOG/EBCOG samarbejdet (European Network of Trainees in Obstetrics and Gynaecology/European Board & College Obstetrics and Gynaecology).

Dette års udveksling kommer til at ligge i relation til EBCOG's kongres (4–8 marts)

Programmet for udvekslingsophold og møde kan studeres på www.entog.org.

Hvem?

Der skal udvælges 2 deltagere fra Danmark. I alt vil 60–70 uddannelsessøgende fra hele Europa deltage i arrangementet.

Hvem kan ansøge?

Du skal være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik og være medlem af FYGO for at komme i betragtning. Alle kan søge – fra yngste introduktionslæge til ældste kursist.

Hvordan finansieres opholdet?

DSOG finansiere rejse og udgifter til ophold i forbindelse med selve ENTOG mødet.

Ophold i forbindelse med studiebesøget på afdelingerne dækkes af lokale kræfter.

Det forventes, at din afdeling yder tjenestefri med løn. Dine udgifter til opholdet vil være yderst minimale (mad & drikke).

Hvordan ansøges?

Send en ansøgning til FYGO's bestyrelse senest den 06. december til nedenstående adresse (meget gerne pr. e-mail). Ansøgningen skal indeholde et kort CV samt motivation for hvorfor du vil deltage.

Efter opholdet forventes det, at deltagerne skriver et kort mødereferat i DSOG bladet.
SØG – du kan kun blive en god oplevelse rigere!

Har du spørgsmål til ovenstående, er du velkommen til at kontakte undertegnede.

På bestyrelsens vegne

Jakob Dinesen

Bekkasinvej 5

8382 Hinnerup

Tlf: 20 25 95 75.

e-mail: jad@dadlnet.dk

FYGO-prisen 2008

Siden 1998 har FYGO uddelt FYGO-prisen tilegnet en enkelt person eller en afdeling, som har gjort en forskel for uddannelsen af yngre læger i gyn-obs.

Indstilling kan foretages af alle yngre læger under speciallægeuddannelse i gynækologi & obstetrik. Ved indstilling af enkeltpersoner eller en afdeling, vil der i vurderingen blive lagt vægt på, hvilke særlige tiltag, mål, udførelse & engagement, den/de indstillede har gennemført mhp. at forbedre uddannelsen. Desuden vægtes om indstillingen er foretaget af flere uddannelsessøgende.

Udvælgelsen foretages af FYGO's bestyrelse blandt de indstillede. Prisen, der består af et diplom og for 500 kr. slik, overrækkes traditionen tro på DSOG's forårsmøde, som afholdes på Hindsgavl fredag d. 11. april 2008.

Der skal indsendes en kortfattet, skriftlig indstilling, som skal være bestyrelsen i hænde senest d. 20. februar 2008, og indsendes pr. mail til FYGO's sekretær Ulla van Zwol: ullavanzwol@hotmail.com.

På vegne af FYGO,
Mathilde Evaldsen
formand

Lægeforeningens Forlag
Postboks 93
1003 København K

Returneres ved varig adresseændring

Adressemærkaten er udskrevet
fra Lægeforeningens edb-register.
Adresseændringer m.v. bedes
meddelt til DADL,
Registreringsafdelingen,
Esplanaden 8C,
1263 København K.

